

Haarlem

Gemeente Haarlem

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Raadsfractie TROTS Haarlem
t.a.v. dhr. S. van den Raadt

Datum 28 oktober 2015
Ons kenmerk 2015/414267
Contactpersoon H. Esselink
Doorkiesnummer 023-5114823
E-mail hesselink@haarlem.nl
Onderwerp Beantwoording art.38 vragen TROTS Haarlem: visie opvang vluchtelingen

Geachte heer van den Raadt,

Op 8 september 2015 heeft u vragen gesteld ex art. 38 RvO inzake visie opvang vluchtelingen Gemeente Haarlem.

Met deze brief geven wij antwoord op uw vragen. Hieronder is uw vraag steeds cursief weergegeven waarna het antwoord van het college volgt. Voor een compleet beeld van de context voegen wij uw brief bij deze antwoordbrief.

1. Wat is de visie van de gemeente Haarlem op de vluchtelingenopvang binnen de gemeentegrenzen?

Antwoord:

De actuele vluchtelingenstromen vormen een internationaal probleem. Voor Nederland is de coördinatie van de opvang van nieuwe vluchtelingen in handen van het COA. Naar het oordeel van het College is het van groot belang dat het COA die rol ook kan blijven uitoefenen. Om die reden is een actieve opstelling vanuit de gemeente Haarlem richting het COA wenselijk. Als eerste prioriteit stelt het College dat Haarlem alles op alles moet zetten om te voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders. De uitstroom uit de bestaande asielzoekerscentra in ons land die hiermee wordt gerealiseerd, kan het COA weer inzetten voor de opvang van nieuwe vluchtelingen.

Het COA heeft het gemeentebestuur op 15 september jl. benaderd met het verzoek medewerking te verlenen aan de eerste opvang van nieuwe vluchtelingen in De Koepel. Het College heeft na raadpleging van de fractievoorzitters, de medewerking aan het COA toegezegd. Ook is gelijktijdig op zoek gegaan binnen de regio Kennemerland naar een betere accommodatie. Hiertoe werd eveneens door de gemeenteraad opgeroepen in de motie "tijdelijke opvang vluchtelingen" d.d. 10 september 2015. Het College is van mening dat De Koepel niet de meest geschikte locatie vormt voor de (eerste) opvang van vluchtelingen; in samenspraak met de gemeentebesturen van omringende gemeenten wordt gezocht naar meer adequate accommodaties. De samenwerkende gemeentebesturen willen zoveel

Haarlem

2015/414267

2

mogelijk de regie in eigen hand houden waar het gaat om opvang vluchtelingen in onze regio.

2. Hoeveel asielzoekers moet Haarlem dit jaar totaal opvangen?

Antwoord:

Deze vraag doelt waarschijnlijk op statushouders: asielzoekers die van de rijksoverheid een vergunning voor langer verblijf in Nederland toegewezen hebben gekregen. Iedere gemeente krijgt van de Minister van Wonen halfjaarlijks een taakstelling om een aantal statushouders te huisvesten. Voor Haarlem bedroeg deze taakstelling voor het eerste halfjaar 129 personen. Daarbij werd de achterstand van eerdere periodes opgeteld van 64 personen. Dit resulteerde per saldo dus in een taakstelling van 193 statushouders voor het eerste halfjaar 2015. Voor het tweede halfjaar is er een taakstelling van 137 statushouders opgelegd. Voor het gehele jaar 2015 moeten er dus $129 + 137 + 64 = 330$ personen in Haarlem gehuisvest worden.

3. Zijn er schattingen voor volgend jaar bekend?

Antwoord:

De Minister heeft aan de gemeenten laten weten dat de landelijke taakstelling voor de tweede helft 2015 van 14.900 statushouders, voor de eerste helft van het jaar 2016 volgens prognose zal worden verhoogd naar 20.000. Als deze verhoging van ruim 34% wordt toegepast op de taakstelling voor Haarlem, wordt de taakstelling verhoogd van 137 (2^e helft 2015) naar 184 personen (1^e helft 2016). Achterstanden uit eerdere perioden niet meegerekend. Hierbij wordt opgemerkt dat de prognose voor de eerste helft 2016 bekend werd gemaakt per brief d.d. 9 april 2015. Sindsdien is de stroom nieuwe vluchtelingen sterk toegenomen. Mogelijk zal dit aanleiding zijn de taakstelling verder te verhogen.

4. Hoe werkt de verdeling van de taakstelling over gemeenten?

Antwoord:

De verdeelsleutel kent één variabele: het aantal inwoners per gemeente.

5. Moeten afgewezen asielzoekers terug naar het land van herkomst of krijgen ze ook opvang?

Antwoord:

Afgewezen asielzoekers moeten terugkeren naar het land van herkomst. Indien dit om de een of andere reden niet (meteen) gerealiseerd kan worden, is afgesproken dat centrumgemeenten voorlopig een financiële tegemoetkoming ontvangen van het rijk voor het kunnen bieden van een sobere voorziening bed, bad en brood aan deze doelgroep.

6. Worden statushouders binnen 3 maanden in Haarlem gehuisvest?

Antwoord:

Dat lukt in lang niet alle gevallen. Om die reden is er sprake van een achterstand die wordt opgeteld bij de nieuwe taakstelling. Vanuit de gemeenteraad en provincie is in januari 2015 verzocht om een plan van aanpak, gericht op de oplossing voor het huisvestingsprobleem van statushouders.

Dit Plan van aanpak is begin mei 2015 door het college vastgesteld en ter kennisname naar de raad gestuurd (commissie Samenleving 28 mei 2015; Plan van Aanpak huisvesting statushouders, reg.nr. 2015/034145). Bovenop de maatregelen in dit plan van aanpak is het College voornemens om aanvullende maatregelen te nemen die er aan moeten bijdragen om die achterstand zo spoedig mogelijk weg te werken én voorbereid te zijn op de verwachte verhoging van de taakstelling in 2016. Hierover informeert wethouder Joyce Langenacker uw raad.

7. Zijn er gegevens beschikbaar over statushouders die in Haarlem komen wonen en al dan niet deelnemen aan een inburgeringscursus?

Antwoord:

De gemeente beschikt niet over dergelijke gegevens. De uitvoering van de Wet Inburgering is ondergebracht bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

8. Wat gaat het College doen om de dalende lijn van het aantal inburgeraars te keren?

Antwoord:

De rijksoverheid heeft de verantwoordelijkheid juist bij gemeentebesturen weggehaald. De eigen verantwoordelijkheid voor de statushouder is centraal gesteld; nieuwkomers kunnen een lening bij het DUO aanvragen voor een inburgeringstraject.

In het kader van de Participatiewet kan de gemeente wel stimuleren c.q. verplichten om mee te werken aan een traject richting arbeidsmarkt.

In overleg met Vluchtelingenwerk onderzoekt het College of er aanvullend beleid moet worden gevormd om de integratie van de nieuwe Haarlemmers te bevorderen.

9. Is het College het eens met Trots Haarlem dat statushouders meer kans hebben om goed mee te draaien in Haarlem als ze de Nederlandse taal machtig zijn?

Antwoord:

Daar stemt het College volmondig mee in.

10. Als de verblijfsvergunning van statushouders wordt ingetrokken omdat ze niet voldoen aan de inburgeringsplicht, kunnen ze dan ook aanspraak maken op de bed, bad en broodregeling?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 5.

Het is onbekend hoeveel mensen in deze situatie terecht zullen komen en mogelijk een beroep kunnen doen op de sobere voorziening bed, bad en brood, voor zover die voorziening geboden kan blijven worden.

11. Wat doet het college om klaar te zijn voor de taakstelling 2016 voor opvang vluchtelingen.

Antwoord:

Gedoeld wordt hier waarschijnlijk op de taakstelling huisvesting statushouders. Zoals bij de beantwoording van vraag 6 reeds is gemeld, informeert wethouder Langenacker uw raad zo snel mogelijk over voorgenomen maatregelen om aan de groeiende taakstelling te kunnen voldoen.

Haarlem

2015/414267

4

*12. Wat zijn de financiële gevolgen voor de begroting van een grotere taakstelling?
* Wat kost de opvang van asielzoekers de gemeente Haarlem nu?*

Antwoord:

De opvang van asielzoekers (vluchtelingen) in Haarlem door het COA wordt gefinancierd door het COA. De gemeentelijke kosten zijn beperkt tot ureninzet van

eigen medewerkers. Indien statushouders een woning in Haarlem krijgen aangeboden, dienen zij zelf de huur van de woning te voldoen. Indirect zijn er wel kosten voor de gemeente in de vorm van met name uitkeringen Participatiewet (bijstand) en subsidies Stichting Vluchtelingenwerk. Er is geen berekening mogelijk van dergelijke kosten omdat geen specifieke administratie bestaat voor kosten die gemaakt worden voor statushouders.

13. Is de gemeente al gemaand door de provincie en zo ja hoe vaak?

Antwoord:

Nee. Het Plan van Aanpak taakstelling huisvesting statushouders (zie ook antwoord op vraag 6) is aan de provinciaal toezichthouder voorgelegd. Die heeft daar met instemming kennis van genomen.

14. Vindt het college het verstandig om het zover te laten komen dat de provincie zelf de huisvesting statushouders ter hand neemt en de rekening naar de gemeente Haarlem stuurt? Schat het college in dat de kosten hiervan lager uitvallen dan wanneer de gemeente Haarlem zelf de huisvesting statushouders regelt? Waarom is de gemeente Haarlem eigenlijk zo laks met het opvangen van asielzoekers?

Antwoord:

Het college wil voorkomen dat de provincie de huisvesting van statushouders overneemt. De woningcorporaties zijn de belangrijkste aanbieder van woonruimte voor statushouders. Zij bieden een deel van de vrijkomende woningen rechtstreeks aan de statushouders. Statushouders vormen vanuit de Huisvestingswet een urgente groep die met voorrang gehuisvest moet worden. Er zijn echter meer urgente groepen, waaronder stadsvernieuwingsurgenten, sociaal-medisch urgenten, cliënten die uit kunnen stromen uit bijvoorbeeld Blijf van mijn Lijf huis, begeleid wonen, mantelzorgers; allemaal groepen die aanspraak maken op een schaarse woning. Het college is van mening dat daarnaast ook de gewone woningzoekenden die ingeschreven staat als woningzoekende voor een sociale huurwoning niet uit het oog verloren mogen worden. Zeer recent is duidelijk geworden dat het Kabinet heeft besloten om de Huisvestingswet zodanig aan te passen dat statushouders van rechtswege niet meer automatisch als urgent woningzoekenden worden aangemerkt. Wij herkennen ons niet in het beeld dat Haarlem laks is met het opvangen van vluchtelingen.

15. Heeft de gemeente Haarlem zelf woningen die het in kan zetten voor de huisvesting?

Antwoord:

De gemeente heeft nog rond de 70 woningen in bezit. Deze woningen zijn bewoond en worden doorgaans verkocht indien ze vrij komen. In voorkomende gevallen wordt steeds gezien of verkoop kan worden uitgesteld.

16. Kiest het college voor de lijn dat asielzoekers voorrang hebben op Haarlemmers die op de wachtlijst staan?

Antwoord:

Het college voert de Huisvestingswet uit waarin is vastgelegd dat statushouders die in een asielzoekerscentrum wachten op een huurwoning, van rechtswege beschikken over een urgentieverklaring en daarmee voorrang hebben op woningzoekenden zonder urgentie. Op dit moment wordt ongeveer een kwart van de vrijkomende huurwoningen toegewezen aan statushouders. Voorts heeft het college aangekondigd dat er ingezet gaat worden op onorthodoxe maatregelen. Zie het antwoord op vraag 14 en de brief d.d. 13 oktober aan de commissie Samenleving (2015/418142).

17. Wat is de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning in Haarlem? Hoeveel langer schat het college dat de wachttijd op een sociale huurwoning in Haarlem zal worden als nieuwkomers voorrang krijgen?

Antwoord:

In het jaarverslag 2014 van Woonservice Kennemerland is een gemiddelde wachttijd van 5,9 jaar voor Haarlem gerapporteerd; voor de hele regio was er sprake van een gemiddelde wachttijd van 6,0 jaar. Binnen de gemiddelde wachttijd is er sprake van forse verschillen: de wachttijd voor een seniorenwoning is aanzienlijk lager dan die voor een eengezinswoning.

Een inschatting van de toename van de wachttijd als gevolg van de huisvesting statushouders is niet te berekenen omdat de gemiddelde wachttijd door tal van factoren wordt bepaald. Het aantal stadsvernieuwingsurgente in een bepaalde periode is hiervan een goed voorbeeld. Vanzelfsprekend neemt de gemiddelde wachttijd voor woningzoekenden wel toe naarmate er meer statushouders gehuisvest dienen te worden binnen een gelijkblijvende voorraad sociale huurwoningen.

18. Wat vindt het college een acceptabele wachttijd?

Antwoord:

Het college heeft in de programmabegroting als streefgetal 5,5 jaar gemiddelde wachttijd opgenomen. Zoals hierboven gesteld, spelen diverse factoren een rol bij de ontwikkeling van de gemiddelde wachttijd. Wethouder Langenacker informeert uw raad nader over de voorgenomen maatregelen die moeten voorkomen dat de wachttijd snel verder op zal lopen.

19. Gaat Haarlem een claim neerleggen bij particuliere verhuurders (veelal pensioenfondsen)?

Antwoord:

Het bezit van particuliere verhuurders en dan met name de institutionele beleggers, bestaat voor een groot deel uit vastgoed in de geliberaliseerde sector. Het bezit in de particuliere sector zal voor een groot deel een huurniveau hebben boven de aftoppingsgrenzen waardoor het ook voor de mensen met de laagste inkomens niet betaalbaar zal zijn. Daar waar particulier bezit verhuurd wordt in de sociale huursector onder de aftoppingsgrenzen, wordt overleg gevoerd met betrokken eigenaren om de mogelijkheden te bezien; het gemeentebestuur zoekt naar samenwerking en kan geen 'claim' opleggen aan particuliere verhuurders.

20. Houdt gemeente rekening met prijsverschillen van 10% hogere huur in particuliere sector bij het doorrekenen van de effecten op de begroting?

Antwoord:

Indien met de vraagstelling wordt gesuggereerd dat de gemeente de hogere huur in de particuliere sector kan gaan compenseren, is het antwoord negatief. Het verstrekken van een huurtoeslag is voorbehouden aan de rijksoverheid; gemeentebesturen zijn niet bevoegd een aanvullende toeslag op (hogere) huren te verstrekken.

21. Kiest het college er voor om extra sociale huurwoningen te gaan bouwen? Of de eerder door Trots Haarlem gesuggereerde piepschuim woningen in te zetten?

Antwoord:

Zie bovenstaand antwoord op vraag 6.

22. Kan het college aangeven hoe zij denkt over andere opties zoals het minder slopen, kleinere woningen bouwen, gemeenten met een tekort aan sociale huurwoningen minder asielzoekers laten opnemen, asielzoekers verplichten een huis met iemand anders te delen.

Antwoord:

Waarschijnlijk wordt hier bedoeld op statushouders. Het college heeft de commissie samenleving op 28 mei 2015 in kennis gesteld van een Plan van Aanpak huisvesting statushouders. Hierin heeft het college alle mogelijke acties om te voldoen aan de taakstelling statushouders gepresenteerd. Voor de beantwoording van deze vragen wordt verwezen naar dit Plan van Aanpak.

23. Hoe wil het college voorkomen dat sociaal zwakkere nieuwkomers in wijken worden geplaatst waar het sociaal economische klimaat al minder is dan in andere wijken en zo segregatie voorkomen?

Antwoord:

Bij het vinden van oplossingen om aan de taakstelling te voldoen, blijft het college oog houden voor het voorkomen van te grote concentraties nieuwkomers en het eerder door uw raad vastgestelde beleidskader van de 'ongedeelde stad'.

24. Hoe gaat het college eigenlijk de buurt/wijk/stad een stem geven als er straks misschien wel opvangplekken door de gemeente, of als de gemeente blijft achterlopen met het aanbieden van plek uiteindelijk door de provincie, worden aangewezen?

Antwoord:

Over de opvang van vluchtelingen wordt, voor zover mogelijk in de huidige omstandigheden, in samenspraak met het COA, met buurt en omwonenden gecommuniceerd in de vorm van informatiebrieven en bewonersbijeenkomsten zoals deze zijn uitgevoerd rond de opvang in De Koepel. Door de grote behoefte aan noodopvang van vluchtelingen waarmee het COA wordt geconfronteerd, is geen sprake van gebruikelijk participatietraject voorafgaand aan de opvang van vluchtelingen.

Haarlem

2015/414267

7

25. Kan Trots Haarlem er van op aan dat burgerinitiatieven voor opvang van vluchtelingen, wordt gewezen op de gelden die voor burgerinitiatieven beschikbaar zijn?

Antwoord:

Tot op heden zijn er geen specifieke budgetten beschikbaar voor burgerinitiatieven voor opvang van vluchtelingen.

26. Welke rol ziet het college voor de gemeente qua voorlichting aan burgers die nu zelf vluchtelingen in hun eigen huis op willen nemen?

Antwoord:

Het College ontraadt sterk het in huis nemen van vluchtelingen die nog niet geregistreerd zijn bij het COA en dus nog niet de asielprocedure zijn ingegaan. VNG en COA hebben een regeling opgesteld onder de noemer Gemeentelijk Zelf Zorg Arrangement (GZZA). Deze regeling voorziet er in dat gemeenten statushouders particulier kunnen huisvesten, in afwachting van het aanbod van een woning door de gemeente waar betrokken statushouders door het COA aan gekoppeld zijn. Het College onderzoekt de mogelijkheden van deze regeling momenteel.

27. Trots Haarlem vraagt zich af wat er gaat gebeuren met 'De Koepel'. Trots Haarlem wijst op de mogelijkheden die dit gebouw kan bieden voor de taakstelling huisvesting statushouders en de eerste opvang van nieuwe vluchtelingen.

Antwoord:

De Koepel is eigendom van de Rijksgebouwendienst. Het college ziet dit gebouw niet als een realistische optie om aan de taakstelling voor huisvesting statushouders te voldoen. Nadat het college het COA wees op de mogelijkheden van de dit gebouw voor de eerste noodopvang van vluchtelingen, heeft het COA dit tijdelijk in gebruik genomen. Omdat de ontwikkeling van de vluchtelingenstroom niet is te voorspellen, is niet bekend voor welke termijn het COA De Koepel zal blijven gebruiken.

Hoogachtend,

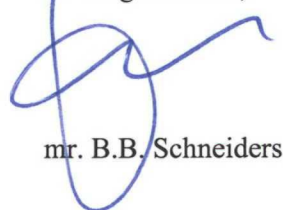
Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

J. Scholten

de burgemeester,

mr. B.B. Schneiders